

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Lenky Kaniové, soudců Ivo Pospíšila a Michala Bobka v právní věci žalobce: **P. Č.**, proti žalovanému: **Krajský soud v Českých Budějovicích**, se sídlem Zátkovo nábřeží 2, České Budějovice, o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 17. 10. 2023, č. j. 39 A 21/2013 - 4,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a usnesení krajského soudu

[1] Žalobce požádal dne 14. 6. 2023 žalovaného o poskytnutí informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále jen „zákon o svobodném přístupu k informacím“), kterou konkretizoval jako „rozsudek z letošního března pod značkou 16 T 12/2014 (mimo pasáží s důkazy a svědectvími)“. Dne 19. 6. 2023 jej žalovaný vyzval k doplnění žádosti o informace, a to uvedením data narození, adresy trvalého pobytu a případně i adresy pro doručování; na tu žalobce nereagoval, a proto předsedkyně žalovaného jeho žádost odložila.

[2] Žalobce se bránil žalobou podanou ke Krajskému soudu v Praze (dále „jen krajský soud“), ten shora označeným usnesením rozhodl tak, že se věc z důvodu nedostatku jeho místní příslušnosti podle § 7 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s jeho odst. 6, postupuje Krajskému soudu v Českých Budějovicích, jemuž svědčí místní příslušnost podle sídla povinného subjektu k poskytnutí informace (předsedkyně žalovaného).

II. Kasační stížnost žalobce

[3] Žalobce (stěžovatel) podal proti usnesení krajského soudu kasační stížnost a namítal, že by o věci z nepopiratelného důvodu vhodnosti měl rozhodovat jiný soud než ten, který mu odmítl původní informaci poskytnout.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[4] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval tím, zda byly splněny podmínky řízení. Kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, vůči němuž je ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a jsou splněny, byť na samé hranici projednatelnosti, i obsahové náležitosti stížnosti dle § 106 s. ř. s.

[5] Podáním kasační stížnosti proti procesnímu rozhodnutí krajského soudu (s výjimkou procesního rozhodnutí, kterým se řízení o žalobě končí) nevzniká stěžovateli poplatková povinnost (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 9. 6. 2015, č. j. 1 As 196/2014 - 19, č. 3271/2015 Sb. NSS). Vzhledem k tomu, že napadené usnesení je právě takovým procesním rozhodnutím, stěžovateli povinnost zaplatit soudní poplatek za kasační stížnost nevznikla; kasační soud tedy stěžovatele k zaplacení soudního poplatku nevyzýval. Pokud se jedná o požadavek § 105 odst. 2 s. ř. s. spočívající v obligatorním zastoupení stěžovatele bez příslušného právnického vzdělání advokátem v řízení o kasační stížnosti, z uvedeného usnesení rozšířeného senátu současně vyplývá, že tato podmínka řízení se neuplatní v případech, ve kterých kasační stížnost směřuje proti procesnímu rozhodnutí učiněnému v řízení o žalobě, jež slouží toliko k zajištění podmínek řízení nebo jeho řádného průběhu. Takovým typem rozhodnutí je i nyní napadené usnesení. Ani podmínka povinného zastoupení stěžovatele advokátem tak v projednávané věci nemusí být splněna.

[6] Nejvyšší správní soud zkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu; stěžovatel napadá usnesení krajského soudu svým obsahem toliko z důvodu dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[7] Kasační stížnost **není** důvodná.

[8] Spornou je v posuzovaném případě otázka, zda krajský soud postupoval správně, pokud z důvodu vlastní místní nepříslušnosti postoupil věc Krajskému soudu v Českých Budějovicích, jako soudu místně příslušnému.

[9] Podle § 7 odst. 2 s. ř. s. platí, že *nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak, je k řízení místně příslušný soud, v jehož obvodu je sídlo správního orgánu, který ve věci vydal rozhodnutí*

pokračování

v prvním stupni nebo jinak zasáhl do práv toho, kdo se u soudu domáhá ochrany. Má-li tento správní orgán sídlo mimo obvod své působnosti, platí, že má sídlo v obvodu své působnosti.

[10] Podle § 7 odst. 6 věty první s. ř. s. *není-li soud, u něhož byl návrh podán, k jeho vyřízení místně příslušný, postoupí jej k vyřízení soudu příslušnému.*

[11] Žalobce se domáhá ochrany proti nečinnosti žalovaného, který má sídlo v Českých Budějovicích. Místně příslušným soudem podle výše uvedených pravidel je proto Krajský soud v Českých Budějovicích.

[12] Stěžovatel v kasační stížnosti namítal, že by o jeho žalobě měl rozhodnout Krajský soud v Praze z důvodu vhodnosti, kterou odůvodňuje tím, že Krajský soud v Českých Budějovicích mu brání v přístupu k informacím a potom sám rozhoduje v jím zapříčiněném sporu.

[13] Je třeba předeslat, že tzv. delegace vhodná ve smyslu § 9 odst. 2 s. ř. s. představuje průlom do ústavně zakotvené zásady zákonného soudce ve smyslu čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, podle které nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci, přičemž příslušnost soudu a soudce stanoví zákon. Místní příslušnost soudu, určená procesními předpisy, je základní zásadou soudního řízení. Případné přikázání věci jinému soudu je pouze výjimečným institutem, který je nutno vykládat a aplikovat restriktivně.

[14] Přikázání věci z důvodu vhodnosti je tedy judikaturou (viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 6. 2004, č. j. Nad 89/2004 - 26, či usnesení ze dne 31. 12. 2008, č. j. Nad 32/2008 - 89) vnímán jako postup výjimečný a mimořádný. Jeho předpokladem je existence takových okolností, které umožní hospodárnější, rychlejší nebo po skutkové stránce důkladnější posouzení věci jiným než podle zákona místně příslušným soudem. Důvody pro odnětí věci příslušnému soudu a její přikázání jinému soudu tedy musí být natolik významné, aby dostatečně odůvodňovaly průlom do výše citovaného ústavního principu.

[15] Z judikatury kasačního soudu (srov. usnesení ze dne 4. 8. 2023, č. j. Nad 128/2023 - 80) vyplývá, že je primárně na účastníku řízení, který navrhuje delegaci vhodnou, aby svůj postoj dostatečně odůvodnil. To se však v řešené věci nestalo, stěžovatel svým podáním spíše namítal systémovou podjatost, pokud uváděl, že by o jeho žalobě neměl rozhodovat soud, který mu požadovanou informaci neposkytl. Nelze však bez dalšího uvažovat o tom, že by Krajský soud v Českých Budějovicích měl postupovat vůči stěžovateli nestranně nebo neobjektivně.

[16] Závěrem kasační soud zdůrazňuje, že i důvody vyloučení soudců (v případě vznesení patřičné námitky) je třeba posuzovat individuálně s tím, že k vyslovení vyloučení všech soudců daného soudu nestačí, že žalovaným správním orgánem je soud jako organizační složka státu (zde povinný subjekt k poskytnutí informace). Podle závěru rozšířeného senátu ze dne 26. 3. 2020 ve věci č. j. Nad 8/2019-65 „*je třeba, aby k tomu přistoupily další okolnosti, které vyvolávají oprávněné (myslitelné) pochybnosti o nepodjatosti všech soudců správního soudu na základě samotné povahy projednávané věci či z jiných vážných důvodů*“ (bod 46). Jako příklad pak uvedl „*skutečnost, že projednávaná věc bude mít objektivně*

významný dopad na soud jako celek (platební výměr na odvod za porušení rozpočtové kázně, zákonnost jmenování předsedy soudu, stavební povolení na přístavbu, která zlepší komfort práce soudců, apod.). Eventuálně může jít o situaci, která vyvolá nebezpečí subjektivního vztahu všech soudců k věci, kde z vnějšího pohledu brozí reálné nebezpečí, že u rozhodujících soudců převáží loajalita k jejich soudu či funkcionáři a tím se „pokříví“ jejich nestrannost (např. případy, kdy soudní funkcionář nevystupoval ve správním řízení jako správní orgán, ale naopak jde o jeho osobní záležitost, typicky žádost o stavební povolení podaná soudním funkcionářem, soudní funkcionář byl účastníkem stavebního řízení jako tzv. „soused“, posléze podal proti rozhodnutí správního orgánu žalobu nebo v řízení o žalobě vystupuje jako osoba zúčastněná na řízení, přestupek soudního funkcionáře jako fyzické osoby apod.)“ (bod 47). V případě stěžovatele se o žádný z uvedených případů nejedná.

[17] Lze tedy shrnout, že krajský soud postupoval zcela správně, jestliže z důvodu místní nepříslušnosti postoupil věc Krajskému soudu v Českých Budějovicích.

IV. Závěr a náklady řízení

[18] Nejvyšší správní soud tedy ze shora uvedených důvodů neshledal kasační stížnost důvodnou, pročez ji zamítl podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s.

[19] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný měl ve věci plný úspěch, nevznikly mu však náklady nad rámec běžné úřední činnosti, pročez se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. ledna 2024

Lenka Kaniová
předsedkyně senátu